

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“ОСНОВИ ДОЛІКАРСЬКОЇ ДОПОМОГИ”
(для бакалаврів)

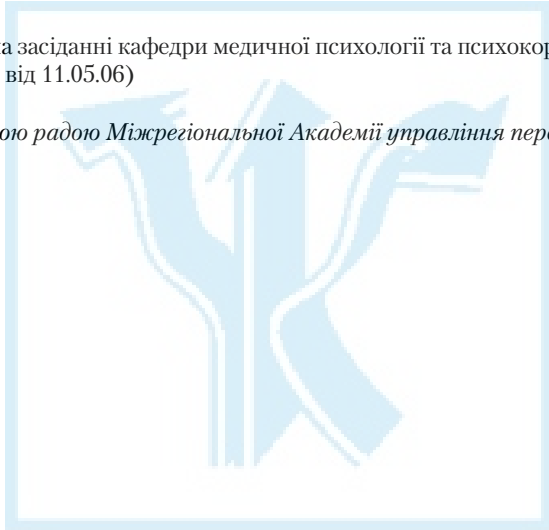
МАУП

Київ 2006

Підготовлено доцентом кафедри медичної психології та психокорекції
В. А. Траченком

Затверджено на засіданні кафедри медичної психології та психокорекції
(протокол № 8 від 11.05.06)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

МАУП

Траченко В. А. Навчальна програма дисципліни “Основи долікарської допомоги” (для бакалаврів). — К.: МАУП, 2006. — 22 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Основи долікарської допомоги”, питання для самоконтролю, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2006

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Медичні знання мають важливе значення для людини. Життя людині дається лише один раз, і треба навчитися берегти його. Стихійні лиха, забруднення довкілля, аварії на підприємствах і транспорті, злочинні напади — ось далеко не повний перелік чинників, котрі можуть призвести до травмування і навіть до смерті. Велике занепокоєння викликає поширення тяжких інфекційних захворювань. Люди часто гинуть лише тому, що нікому вчасно надати допомогу через відсутність елементарних медичних знань.

Мета вивчення дисципліни “Основи долікарської підготовки”:

- ознайомити студентів з основами медичних знань;
- навчити правильно поводити себе в ситуаціях, пов'язаних із загрозою для життя;
- подавати першу медичну допомогу собі чи товаришу в разі травми, отруєння;
- дати основи знань про здоров'я та здоровий спосіб життя;
- надати загальну характеристику і навести метод профілактики інфекційних захворювань.

З метою кращого засвоєння знань та їх практичного закріплення програмою передбачені практичні заняття та перелік питань для самоконтролю.

МАУП

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ОСНОВИ ДОЛІКАРСЬКОЇ ДОПОМОГИ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
1	2
1	Змістовий модуль I. Основні принципи створення Державної служби медицини катастроф Основні принципи створення Державної служби медицини катастроф та її завдання
2	Змістовий модуль II. Перша медична допомога при травмах, нещасних випадках і пораненнях Основні знань про травми й травматизм. Дитячий травматизм і його профілактика
3	Кровотечі. Перша допомога при кровотечах
4	Рани та їх ускладнення
5	Пов'язки. Засоби іммобілізації
6	Травматичний шок. Синдром тривалого роздавлювання
7	Закриті ушкодження. Утеплення
8	Переломи кісток
9	Перша медична допомога при опіках, обмороженні й електротравмах
10	Травми голови, шиї та хребта
11	Ушкодження грудної клітки та її органів
12	Основні гострі захворювання і травми органів живота
13	Змістовий модуль III. Основи знань про здоров'я Вплив соціальних та екологічних факторів на здоров'я людини
14	Стан здоров'я населення України
15	Основні здорового способу життя
16	Змістовий модуль IV. Перша медична допомога при гострих захворюваннях і отруєннях. Догляд за хворими Догляд за хворими. Основи медичної деонтології
17	Особиста гігієна хворого
18	Основні способи транспортування хворих і постраждалих

1	2
19	Застосування лікарських препаратів
20	Основні принципи і способи надання першої медичної допомоги при гострих розладах дихання і діяльності серцево-судинної системи
21	Основні принципи і способи надання першої медичної допомоги при захворюваннях обміну речовин і органів сечовиділення
22	Радіаційні ураження. Профілактика і перша медична допомога
23	Ураження отруйними і сильнодіючими речовинами, укусами отруйних змій і комах
24	Перша медична допомога при гострих отруєннях у побуті
	<p>Змістовий модуль V. Профілактика інфекційних захворювань. Дитячі інфекції</p> <p>25 Загальна характеристика інфекційних захворювань</p> <p>26 Дезінфекція</p> <p>27 Заходи з профілактики інфекційних захворювань. Імунітет</p> <p>28 Дитячі інфекційні хвороби</p> <p>29 Шкірно-венеричні захворювання та їх профілактика</p> <p>30 Туберкульоз</p> <p>31 Особиста профілактика під час догляду за інфекційними хворими. Санітарно-епідемічний режим стаціонару</p>
Разом годин: 81	

МАУП

ЗМІСТ
дисципліни
“ОСНОВИ ДОЛІКАРСЬКОЇ ДОПОМОГИ”

Змістовий модуль I. Основні принципи створення Державної служби медицини катастроф

Тема 1. Основні принципи створення Державної служби медицини катастроф та її завдання

Основні принципи створення Державної служби медицини та її завдання.

Сили й засоби Державної служби медицини катастроф, їх коротка характеристика і призначення.

Зміст заходів, які проводяться Державною службою медицини катастроф у мирний час, під час загрози нападу противника і виникнення осередків ураження.

Література [1; 3; 5; 6; 8; 9; 13]

Змістовий модуль II. Перша медична допомога при травмах, нещасних випадках і пораненнях

Тема 2. Основи знань про травми й травматизм. Дитячий травматизм і його профілактика

Поняття про травматизм та його види. Основні ускладнення при травмах (асфіксія, кровотеча, травматичний шок, інфекція, інтоксикація). Дитячий травматизм і його профілактика. Особливості травм, їх перебіг у надзвичайних умовах. Небезпека множинних травм і комбінованих уражень. Перша медична допомога при травмах, її призначення та обсяг. Значення догляду за потерпілим.

Література [1; 4–8; 11; 14–16]

Тема 3. Кровотечі. Перша допомога при кровотечах

Загроза життю людини від кровотечі. Види кровотечі і способи її спинення.

Тимчасове спинення кровотечі накладанням на рану здавлювальної пов'язки з валиком, притискуванням пальцем судини в анатомічних ділянках накладанням кровоспинного джгута або закрутки. Тимчасове спинення кровотечі підняттям кінцівки згинанням її в

суглобі тощо. Застосування холоду (з перервами) для спинення кровотечі.

Постійне спинення кровотечі.

Література [1; 3; 4; 5; 7]

Тема 4. Рани та їх ускладнення

Рана, класифікація ран та їх ускладнень. Перша медична допомога при пораненнях.

Профілактика ускладнень різного типу ран. Поняття про асептику й антисептику. Правила догляду за пораненими.

Література [1; 3–5; 7–9; 11; 14; 15]

Тема 5. Пов'язки. Засоби іммобілізації

Пов'язка й перевірка, правила накладання стерильних пов'язок. Перев'язувальний матеріал. Будова перев'язувального індивідуального пакета і правила його застосування. Хустки медичні для перев'язок та їх використання. Клеопілові та лейкопластирні пов'язки.

Транспортна іммобілізація та її значення. Стандартні транспортні шини й підручні матеріали для іммобілізації. Правила їх використання. Застосування шини Крамера, синтетичних полімерних шин і підручних матеріалів для транспортної іммобілізації ушкоджених кінцівок, голови й хребта.

Література [4; 5; 7–9; 11; 14; 15]

Тема 6. Травматичний шок. Синдром тривалого роздавлювання

Травматичний шок і порушення життєвих функцій організму, що він викликає. Травми, які часто ускладнюються шоком. Основні ознаки шоку.

Протишочкові заходи під час надання першої медичної допомоги (спинення кровотечі, іммобілізація, знеболювання тощо). Значення, види і способи знеболювання.

Література [5; 7–9; 11; 14; 15]

Тема 7. Закриті ушкодження. Утеплення

Поняття про забиття, вивихи, розтягнення. Перша медична допомога при цьому.

Синдром здавлювання. Перша медична допомога. Ушкодження внутрішніх органів. Перша медична допомога.

Перша медична допомога при утепленні (штучне дихання і непрямий масаж серця).

Література [5; 7–9; 11; 14; 15]

Тема 8. Переломи кісток

Переломи кісток та їх ознаки. Види переломів та їх ускладнення. Перша медична допомога.

Перша медична допомога при переломах кісток черепа, плечового поясу, грудної клітки і верхніх кінцівок.

Перша медична допомога при переломах хребта, кісток таза та нижніх кінцівок.

Література [4; 5; 7–9; 11; 14; 15]

Тема 9. Перша медична допомога при опіках, обмороженні й електротравмах

Опіки і причини їх виникнення. Характеристика опіків за ступенем тяжкості. Опікові хвороби та опіковий шок. Перша медична допомога при опіках.

Причини виникнення обмороження, їх профілактика і перша медична допомога. Електротравми. Надання першої медичної допомоги потерпілому.

Література [4; 5; 7–9; 11; 14; 15]

Тема 10. Травми голови, шиї та хребта

Загальне обстеження черепно-мозкової травми. Поранення очей, носа, щелепи, хребта та ускладнення, що при цьому виникають. Надання першої медичної допомоги при зазначених травмах.

Виконання вправ із надання першої медичної допомоги (накладання пов'язок, знеболювання, іммобілізація, особливості транспортування) при черепно-мозкових пораненнях, переломах нижньої щелепи, пораненнях та опіках очей, закритих і відкритих ушкодженнях шиї й хребта.

Профілактика западання язика (фіксація) і асфіксії. Особливості накладання пов'язки на рани черепа й шиї. Спинення кровотечі з носа.

Література [3–5; 7–9; 11; 12; 14; 15]

Тема 11. Ушкодження грудної клітки та її органів

Загальні поняття про закриті ушкодження: забиті місця (удар) грудної клітки та її органів, здавлювання грудної клітки (травматична асфіксія), переломи ребер, їх ознаки й перша медична допомога.

Поранення грудної клітки та її органів: види, ускладнення. Поняття про пневмоторакс і гемоторакс. Основні заходи боротьби з ними під час надання першої медичної допомоги.

Надання першої медичної допомоги при переломах ребер і проникаючих ранах грудної клітки.

Література [4; 5; 7–9; 11; 14; 15]

Тема 12. Основні гострі захворювання і травми органів живота

Гострі захворювання, що належать до групи “гострий живіт”, зокрема гострий апендицит, гостра кишкова непрохідність, перфоративна виразка шлунку або дванадцятипалої кишки, гострий перитоніт. Перша медична допомога.

Загальний огляд закритих і відкритих ушкоджень живота (забиті місця — удар, розриви, відбиті органи). Проникаючі ураження та їх основні ознаки. Ускладнення травм живота (кровотеча, шок, перитоніт, відпадання органів). Надання першої медичної допомоги.

Література [1; 4–6; 9; 11]

Змістовий модуль III. Основи знань про здоров'я

Тема 13. Вплив соціальних та екологічних факторів на здоров'я людини

Визначення поняття здоров'я. Критерії здоров'я. Вплив спадковості та середовища на ріст і розвиток організму.

Екологічна й соціальна ситуація в Україні та її вплив на здоров'я людей.

Література [1; 4–6; 9; 14]

Тема 14. Стан здоров'я населення України

Аналіз стану здоров'я дітей і дорослих в Україні. Демографічна ситуація в державі (дитяча смертність, народжуваність, приріст населення, середня тривалість життя). Втрати серед населення від нещасних випадків у мирний час і за надзвичайних ситуацій. Стан здоров'я школярів.

Профілактика дитячих хвороб. Оздоровлення та захист дітей і дорослих у мирний час й за надзвичайних ситуацій. Суспільні та державні заходи щодо поліпшення та зміцнення здоров'я народу.

Література [1; 4–7; 9; 11; 14]

Тема 15. Основи здорового способу життя

Основні складові здорового способу життя. Поняття про раціональне харчування. Шкідливість гіподинамії. Режими праці та відпочинку. Профілактика втоми, перевтоми, стресу за мирного часу і надзвичайних ситуацій.

Гігієнічні норми, що регулюють охорону праці молоді. Негативний вплив на організм шкідливих звичок (алкоголізму, куріння, наркоманії, токсикоманії).

Література [1; 4–7; 9; 11; 14]

Змістовий модуль IV. Перша медична допомога при гострих захворюваннях і отруєннях. Догляд за хворими

Тема 16. Догляд за хворими. Основи медичної деонтології

Мета і завдання першої медичної допомоги. Поняття про лікування. Особливості виникнення й перебігу захворювань за екстремальних умов (землетруси, повені, масові пожежі). Основні ознаки, які потребують невідкладної медичної допомоги (біль у грудній клітці, животі, кровохаркання, набряк легень, блювання, задишка та ін.). Догляд за хворими. Особливості догляду за хворою дитиною. Основи медичної деонтології.

Література [1; 4–9; 11; 14]

Тема 17. Особиста гігієна хворого

Особиста гігієна хворого. Значення чистоти тіла для догляду за хворими. Туалет хворого. Гігієна рук, ніг, статевих органів, заднього проходу. Запобігання утворенню пролежнів.

Речі догляду за хворими: підкладний круг, підкладне судно, сечоприймач. Миття і дезинфекція речей для догляду. Гігієна харчування.

Лікувально-охоронний і санітарно-гігієнічний режим у лікарні. Оволодіння технікою догляду за хворими: вимірювання температури тіла, перекладання хворого на ноші та каталку, переміна постільної та

натільної білизни, догляд за порожниною рота, очима, вухами, носом, волоссям, подавання судна й сечоприймача, підмивання, запобігання утворенню пролежнів, догляд за ногами. Застосування сухого тепла (гумова грілка), холоду (пузир з льодом), гігієнічних і лікувальних ванн, медичних банок, гірчичників, подача хворому кисню. Догляд за хворими у збудженому та непритомному стані. Годування тяжко хворих.

Література [1; 6; 7; 9; 11; 12; 14]

Тема 18. Основні способи транспортування хворих і постраждалих

Ознаки термінального стану. Основні способи реанімації. Оволодіння методикою здійснення штучного дихання і закритого масажу серця.

Основні засоби транспортування хворих. Правила перекладання хворого на ноші й каталку. Перенесення хворих і потерпілих на руках із застосуванням підручних матеріалів.

Література [1; 2; 6; 9]

Тема 19. Застосування лікарських препаратів

Ліки та їх застосування. Чинники, які впливають на дію ліків на організм. Види дій лікарських речовин. Реакції організму на введення лікарських препаратів. Визначення придатності ліків.

Способи введення ліків в організм. Принципи відбору ліків для аптечки невідкладної медичної допомоги при гострих захворюваннях і отруєннях. Аптечка індивідуальна та її використання.

Література [3–5; 7; 8]

Тема 20. Основні принципи і способи надання першої медичної допомоги при гострих розладах дихання і діяльності серцево-судинної системи

Догляд за хворими з гострими захворюваннями органів дихання (гостра пневмонія, приступ бронхіальної астми, легенева кровотеча). Ознаки цих захворювань (кашель, харкотиння, біль, задишка, легенева кровотеча).

Захворювання серцево-судинної системи (загальний огляд) — біль у серці, набряки тощо. Перша медична допомога. Особливості догляду за хворими з недугами легень і серцево-судинної системи.

Правила застосування гірчичників, медичних банок, накладання венозних джгутів і застосування холоду. Штучне дихання й закритий масаж серця.

Засоби першої медичної допомоги та ліки для надання допомоги під час приступу бронхіальної астми, легеневої кровотечі, гіпертонічного кризу, приступу стенокардії, набряку легенів і непритомності. Наповнення й застосування кисневої подушки, визначення пульсу, характеру і частоти дихання, вимірювання артеріального тиску й температури тіла.

Перебіг гострих захворювань органів дихання і серцево-судинної системи, надання невідкладної медичної допомоги.

Оволодіння способами догляду за хворими: застосування гірчичників, медичних банок, холоду (пузир з льодом), тепла (гумова грілка), зволоженого кисню. Визначення пульсу, частоти дихання, вимірювання артеріального тиску. Роздавання ліків. Годування тяжко хворих.

Література [3–5; 7; 8; 11; 14]

Тема 21. Основні принципи і способи надання першої медичної допомоги при захворюваннях обміну речовин і органів сечовиділення

Загальний огляд захворювань органів травлення (гострий гастрит, виразкова хвороба шлунка і дванадцятипалої кишки, гостре запалення тонких і товстої кишок), порушення обміну речовин (діабетична кома), нирок і сечовивідних шляхів (гострий нефрит, цистит). Ознаки гострих хвороб шлунка (спрага, біль у животі, відрижка, печія, блювання, шлункова кровотеча), кишок (пронеси, запори, метеоризм, кишкова кровотеча) і сечовивідних шляхів (розлад виділення сечі, набряки, гіпертонія, біль), які потребують першої медичної допомоги.

Печінкова та ниркова кольки. Медична допомога при діабетичній комі, приступах болю та шлунково-кишкової кровотечі. Особливості догляду за хворими з недугами органів травлення, обміну речовин, нирок і сечовивідних шляхів.

Промивання шлунка беззондовим методом, використання клізми. Застосування холоду, тепла. Правила подавання судна й сечоприймача.

Засоби першої допомоги та ліки, які потрібні при ознаках гострих захворювань органів травлення, обміну речовин, нирок і сечовивідних шляхів. Перша медична допомога при печінковій і нирковій кольках, діабетичній комі та шлунково-кишковій кровотечі.

Ознайомлення з перебігом гострих захворювань органів травлення, обміну речовин, нирок та сечовивідних шляхів і надання першої медичної допомоги. Промивання шлунка зондовим способом. Оволодіння технікою застосування клізми, холоду, тепла. Подання судна й сечоприймача, підмивання. Миття і дезінфекція речей для догляду. Догляд за порожниною рота. Роздавання ліків, годування тяжко хворих.

Література [1; 2; 6; 7; 9]

Тема 22. Радіаційні ураження. Профілактика і перша медична допомога

Біологічна дія іонізуючого випромінювання на організм людини. Види радіаційних уражень: гостра і хронічна променева хвороба, радіаційні опіки.

Зміст заходів з протирадіаційного захисту населення.

Медична профілактика радіаційних уражень. Аптечка індивідуальна та її призначення. Перша медична допомога при радіаційних ураженнях.

Проведення часткової санітарної обробки і часткової дезактивації.

Література [1; 2; 6; 7; 9; 11; 14]

Тема 23. Ураження отруйними і сильнодіючими речовинами, укусами отруйних змій і комах

Клініко-токсикологічна класифікація отруйних речовин. Характер ураження сильнодіючими отруйними речовинами.

Укуси отруйних змій і комах. Перша медична допомога при укусах отруйних змій і комах. Заходи безпеки під час надання медичної допомоги.

Профілактика уражень отруйними речовинами. Заходи безпеки під час надання медичної допомоги ураженому.

Перша медична допомога при ураженні отруйними речовинами різних груп. Перша медична допомога при отруєнні хлором, аміаком, кислотами, чадним газом і солями важких металів.

Література [1; 2; 5–7; 9; 11; 14]

Тема 24. Перша медична допомога при гострих отруєннях у побуті

Види гострих отруєнь ліками, побутовими речовинами, отрутохімікатами, грибами, отруйними рослинами і ягодами. Основні ознаки отруєння й загальні принципи надання першої допомоги.

Лікарські препарати, необхідні для надання першої допомоги.

Оволодіння способами і засобами першої медичної допомоги: промивання шлунка беззондовим способом, ознайомлення з технікою промивання товстим зондом, приготування розчину для промивання шлунка, застосування холоду, кисню, клізми.

Література [1; 2; 5–7; 9; 11; 14]

Змістовий модуль V. Профілактика інфекційних захворювань. Дитячі інфекції

Тема 25. Загальна характеристика інфекційних захворювань

Поняття про інфекційні хвороби. Види інфекційних захворювань, особливості їх перебігу. Збудники інфекційних хвороб. Особливості епідемічного вогнища за надзвичайних умов.

Література [1; 2; 5–7; 9; 11; 14]

Тема 26. Дезінфекція

Поняття про дезінфекцію, дезінсекцію і дератизацію, їх призначення, види, методи. Приготування робочих розчинів хлорного вапна, хлораміну. Способи проведення дезінфекції приміщень, одягу, взуття, білизни, посуду та виділень хворого.

Література [1; 2; 6; 9; 13]

Тема 27. Заходи з профілактики інфекційних захворювань. Імунітет

Профілактика інфекційних хвороб. Поняття про бактеріологічне вогнище, карантин, обсервацію.

Загальні відомості про імунітет (види імунітету, чинники, що зменшують і стимулюють імунітет). СНІД. Шляхи зараження, перебіг хвороби. Профілактичні заходи.

Література [1; 2; 6; 9; 11; 14]

Тема 28. Дитячі інфекційні хвороби

Загальна характеристика дитячих інфекцій (вітряна віспа, дифтерія, коклюш, кір, скарлатина). Гельмінтози. Особливості інфекційного процесу та імунітету дітей. Профілактика інфекційних захворювань у дитячому колективі. Додержання гігієни у поводженні з тваринами.

Література [1; 2; 6; 9; 10; 14]

Тема 29. Шкірно-венеричні захворювання та їх профілактика

Основні захворювання, що передаються статевим шляхом: СНІД, сифіліс, гонорея, трихомоніаз, хламідійна і мікроплазмозна інфекція, їх основні клінічні прояви.

Сучасні профілактичні заходи щодо запобігання венеричних захворювань.

Література [1; 2; 4; 9; 10; 14]

Тема 30. Туберкульоз

Соціальна небезпека туберкульозу. Шляхи зараження, перебіг хвороби. Профілактика туберкульозу у дітей.

Література [1; 2; 6; 9; 10; 14]

Тема 31. Особиста профілактика під час догляду за інфекційними хворими. Санітарно-епідемічний режим стаціонару

Особливості догляду за інфекційними хворими та особиста профілактика (застосування ватно-марлевого респіратора, прогумованого костюма, дезінфікуючих розчинів для обробки рук, сироватки, вакцини, специфічна профілактика антибіотиками, щеплення).

Література [1; 2; 6; 9–11; 14]

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Що означають поняття “аварія” та “катастрофа”?
2. Які основні уражаючі фактори “катастроф”?
3. Що належить до сил Державної служби медицини катастроф?
4. Які є заклади та органи управління Державної служби медицини катастроф?
5. Як формується Державна служба медицини катастроф?
6. Які основні завдання Державної служби медицини катастроф?

7. Які ви знаєте основні системи лікувально-евакуаційного забезпечення та яка система використовується в Україні?
8. На які періоди умовно поділяють роботу з надання медичної допомоги у вогнищі масових уражень?
9. Які ви знаєте види медичної допомоги, що здійснюються при масовому ураженні населення? Схарактеризуйте їх.
10. Які завдання внутрішньопунктового та евакуаційно-транспортного сортування?
11. Які види кровотеч вам відомі?
12. Як запідозрити внутрішню кровотечу?
13. Як надається перша медична допомога при артеріальній, венозній, капілярній кровотечі?
14. Назвіть особливості надання першої медичної допомоги при внутрішній кровотечі.
15. Які ви знаєте види ран?
16. Чим небезпечні колоті рани?
17. Як запідозрити наявність інфекції в рані та до яких заходів вдаються з метою профілактики інфікування?
18. Що входить у поняття “табельні засоби надання першої медичної допомоги”?
19. Що таке “пов’язка” і “перев’язка”?
20. Які підручні засоби можна використовувати для накладання пов’язок?
21. Які є табельні перев’язні засоби?
22. Як правильно користуватися індивідуальним перев’язним пакетом?
23. Які ознаки дають можливість запідозрити у хворого перелом?
24. Які основні правила надання першої медичної допомоги при переломі?
25. Які принципи транспортної іммобілізації?
26. Які вам відомі засоби іммобілізації при переломах?
27. Назвіть основні ознаки, за якими можна запідозрити наявність у постраждалого травми голови, шиї і хребта.
28. Які основні види травм голови, шиї і хребта ви знаєте?
29. Назвіть заходи першої медичної допомоги при травмах голови, шиї і хребта.
30. Що таке травматичний шок, які травми найчастіше супроводжуються його виникненням?

31. Які ознаки дають можливість запідозрити наявність у хворого “травматичного шоку”? Які заходи першої медичної допомоги вживаються при виявленні стану шоку у потерпілого?
32. В яких випадках спостерігається чітка картина синдрому тривалого роздавлювання, які процеси в організмі людини лежать в основі цього синдрому?
33. При звільненні постраждалого з-під завалу вкажіть послідовність дій першої медичної допомоги при запідозрюванні синдрому тривалого роздавлювання кінцівки.
34. Які вам відомі ушкодження грудної клітки?
36. Схарактеризуйте клінічні ознаки відкритого і закритого пневмотораксу. Внаслідок чого спричиняється пневмоторакс?
37. У чому полягає механізм розвитку клапанного пневмотораксу, при яких травмах він розвивається?
38. Який порядок надання першої медичної допомоги при виникненні мотораксу у постраждалого?
39. Назвіть ознаки ушкодження серця. Яких заходів вживають при запідозрюванні травми серця?
40. Які основні причини виникнення серцево-судинних і дихальних розладів у людини?
41. Які зміни в організмі виникають при інфаркті міокарда і стенокардії, що слід зробити при запідозрюванні приступу стенокардії або інфаркту міокарда?
42. Які заходи невідкладної допомоги слід здійснити при потрапленні стороннього тіла у верхні дихальні шляхи? Назвіть особливості застосування цих заходів до дітей до року, вагітних, потерпілих з великою масою тіла?
43. Схарактеризуйте поняття “клінічна” і “біологічна смерть”. Які зміни відбуваються в організмі людини при припиненні серцевої діяльності і дихання?
44. Яка послідовність дій, коли вдаються до серцево-легеневої реанімації?
45. Вкажіть на особливості заходів при серцево-легеневій реанімації у дітей різного віку.
46. Розкрийте поняття “гострий живіт”?
47. При яких захворюваннях виникають симптоми “гострого живота”? Схарактеризуйте ці захворювання.
48. Які ознаки дають можливість запідозрити у хворого гостре захворювання шлунково-кишкового тракту?

49. Схарактеризуйте методику постановки очисної клізми і промивання шлунка. В яких випадках роблять ці процедури?
50. Які ознаки дають можливість запідозрити ушкодження органів черевної порожнини?
51. Яку тактику ви виберете при виявленні у хворого проникаючого поранення у живіт?
52. Чим обумовлені невідкладні стани при цукровому діабеті?
53. Що слід робити при підозрі у хворого на цукровий діабет гіпоглікемічного стану?
54. Які ознаки дають можливість запідозрити у хворого ниркову кольку? Що слід робити? Які заходи першої медичної допомоги при тепленні?
55. Як слід поводитися на вкритій льодом водоймі та що треба робити в разі провалювання під лід?
57. За якими ознаками характеризуються різні ступені опіків і заходи першої медичної допомоги при них?
58. Які види опіків ви знаєте?
59. Які заходи першої медичної допомоги при сонячному і тепловому ударі?
60. Які ознаки характерні для обмороження?
61. Що слід зробити при наданні першої медичної допомоги постраждалому від обмороження?
62. Які процеси відбуваються в організмі людини при ураженні електричним струмом і блискавкою? Розкажіть про заходи першої медичної допомоги.
63. Як слід поводитися у грозу для запобігання ураженню блискавкою?
64. Що відбувається в організмі при дії підвищеної дози іонізуючого випромінювання?
65. В яких одиницях вимірюється радіація? При якому рівні радіації виникає гостра променева хвороба?
66. Які ознаки дають можливість запідозрити у хворого гостру променеву хворобу?
67. Розкажіть про особливості надання першої медичної допомоги та догляду за хворими гострою променевою хворобою.
68. Які ознаки дають можливість запідозрити ураження фосфорорганічними сполуками, іпритом, фосгеном? Яких заходів першої медичної допомоги слід вжити при ураженнях цими сполуками?

69. Які ознаки виникають при ураженні сполуками психохімічної і сльозогінної дії?
70. Які ви знаєте ознаки і заходи першої медичної допомоги при отруєнні аміаком, хлором, чадним газом?
71. В яких ситуаціях можливе отруєння чадним газом? Як цьому запобігти?
72. Які ознаки виникають при отруєнні кислотами і лугами, чим найбільш небезпечні такі отруєння?
73. Яких заходів першої медичної допомоги слід вжити при отруєнні кислотами і лугами?
74. Чим небезпечні укуси змій і комах? Що слід робити у разі укусу отруйною змією?
75. Які ознаки дають можливість запідозрити отруєння етиловим і метиловим спиртом?
76. Які ознаки виникають при передозуванні наркотиків і барбітуратів?
77. Який перебіг має отруєння бензином і гасом?
78. Яку небезпеку для здоров'я людини становлять отруйні гриби?
79. Розкажіть про заходи першої медичної допомоги при отруєннях.
80. Розкрийте поняття “медична етика” і “деонтологія”.
81. Яких правил слід дотримуватися при контактуванні з хворим і його родичами, спілкуванні в медичному колективі? Що таке ятрогенія?
82. Які обов'язки молодшої медичної сестри?
83. Як приготувати постіль хворому, змінити постільну і натільну білизну?
84. Як здійснюється догляд за шкірою хворого за наявності пролежнів, заходи щодо їх профілактики?
85. Як здійснюється догляд за порожниною рота, носа, вухами, очима, волоссям, нігтями хворого?
86. Як розгортати і згортати санітарні ноші?
87. Як укласти хворих на ноші?
88. Як перекладати хворих з нош на ліжко і навпаки?
90. Що означає поняття “здоров'я”? Стан здоров'я населення України на сучасному етапі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Апанасенко Г. Л., Попова Л. А.* Медицинская валеология (Сер. “Гіппократ”). — Ростов н/Д: Феникс, 2000.
2. *Бодяжта В. Й., Жмакин К. Н., Кирющенко А. П.* Акушерство. — Курск: АП “Курск”, 1995.
3. *Волошин В. О., Роцин Г. Г., Михайлова М. М.* Основні положення концепції організації надання екстреної медичної допомоги населенню України за умов надзвичайних ситуацій // Вісн. соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. — 2001.
4. *Ершова И. Н., Шапот Ю. Б.* Первая домедицинская помощь при острых заболеваниях и несчастных случаях: Справ. пособ. для населения. — СПб.: Политехника, 1999.
5. *Корнієнко В. В.* Військово-медична підготовка: Навч. посіб. — К.: Паливода А. В., 2001.
6. *Кучма В. Р., Демта И. А., Демт А. И.* Проблемы формирования здорового образа жизни у учащихся в образовательных учреждениях // Гигиена й санитария. — 2000.
7. *Немсадзе В., Амбернади Г.* Детский травматизм. — М.: Советский спорт, 1999.
8. *Черняков Г. О., Кочін І. В., Федоренко П. І.* Основи організації та діяльності служби медицини катастроф у надзвичайних ситуаціях / За ред. І. В. Кочіна. — Запоріжжя, 2000.

Додаткова

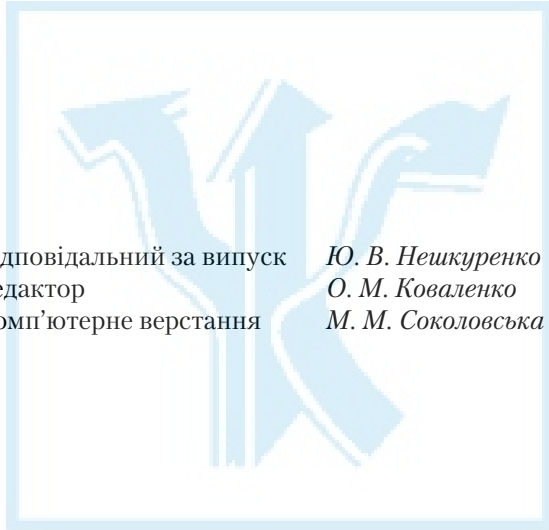
9. *Гоголев М. И., Гайко Б. А., Шкуратов В. А., Ушакова В. Й.* Основы медицинских знаний учащихся / Под ред. М. И. Гоголева: Проб. учеб. для сред. учеб. заведений. — М.: Просвещение, 1991.
10. *Пап О. Г., Школьник Б. Й., Сольський Я. П.* Гігієна жінки. — К.: Здоров'я, 1968.
11. *Перша медична допомога: Підруч. для населення.* — К.: Т-во Червоного Хреста, 1999.
12. *Піскуп І. П., Хобзей М. К., Березовецький А. П.* Основи безпеки життєдіяльності. — Л.: СПОДОМ, 2000.
13. *Роцин Г. Г., Волошин В. О., Волинський П. П. та ін.* Медичні сили і заклади державної служби медицини катастроф України територіального рівня та їх визначення: Метод. реком. МОЗ України / Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф. — К., 1998.

14. *Соковня-Семенова Й. Й.* Основы здорового образа жизни и первая медицинская помощь: Учеб. пособ. для студ. средних педагог. учеб. заведений. — 2-е изд. — М.: Издат. центр “Академія”, 2000.
15. *Чепкий Л. П., Возіанов О. Ф., Грицюк та ін.* Швидка медична допомога: Навч. посіб. — К.: Вища шк., 1992.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Тематичний план дисципліни “Основи долікарської допомоги”	4
Зміст дисципліни “Основи долікарської допомоги”.....	6
Питання для самоконтролю	15
Список літератури.....	20

Відповідальний за випуск *Ю. В. Нешкуренко*
Редактор *О. М. Коваленко*
Комп'ютерне верстання *М. М. Соколовська*

МАУП

Зам. № ВКЦ-2733

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП